

"Rebel·lió ciutadana i empresarial"

Escrit per Lydia Cacho.Cimac
dimecres, 15 d'abril de 2015 19:53

Foto:elarsenal.net

OPINIÓ

Fa deu anys un grup d'empresaris de Cancún em va convidar a fer una conferència sobre la importància de les organitzacions de la societat civil i les seves aliances amb els grups empresarials.

En acabar la conferència, durant el sopar, diversos dels presents van fer evident la seva frustració davant l'extorsió sistemàtica que el governador de Quintana Roo i l'alcalde de la zona nord (en la qual se situa Cancún) duien a terme.

"Primer el govern federal convida als inversors, i una vegada que hem arribat disposats a construir hotels, restaurants i crear infraestructura a la Riviera Maya ens trobem amb que l'enemic número u no és la societat civil, ni tan sols els i les ambientalistes, l'enemic a vèncer és la corrupció política", va dir un espanyol francament irritat.

Un darrere l'altre, empresaris mexicans i estrangers, van compartir les seves experiències amb aquesta reportera. Amb detalls puntuals i xifres que anaven des d'un milió de pesos fins a tres milions de dòlars, els hotelers, restauradors i constructors van narrar com a més de pagar les quotes legalment especificades, així com les inscripcions als organismes i instàncies de l'Estat que els permetessin invertir, construir i concursar per participar en la construcció d'obra pública havien de passar per "la bàscula" a la casa del governador lliurant propietats i diners en efectiu.

"Rebel·lió ciutadana i empresarial"

Escrit per Lydia Cacho.Cimac
dimecres, 15 d'abril de 2015 19:53

Vostès com COPARMEX han de ser el contrapès d'un govern corrupte, vaig dir ingènuament. La discussió va girar al voltant d'una possibilitat imaginària: que tots aquests empresaris reunits s'unissin en bloc i aturessin l'extorsió de la qual eren subjectes. Gairebé el vuitanta per cent va admetre que no tindria inconvenient a confrontar l'Executiu i l'alcalde per aturar la insofrible cadena d'amenaques, extorsions i favors polítics exigits sense pudor al més pur estil de la delinqüència organitzada.

"El problema -va dir l'amo d'una cadena de restaurants-, és que en l'instant en què et rebel·les contra la il·legalitat de permisos especials, quan ets un ciutadà probe i empresari honest i et negues a pagar quotes extres d'un milió de pesos per el processament d'escombraries, per exemple, t'amenacen amb una auditoria de la Secretaria d'Hisenda que podria fabricar delictes i multes impagables".

"Jo ho vaig intentar dir tímidament a un hotelier mexicà-, però immediatament el representant del governador em va fer saber que si denunciava l'extorsió o petició de donatius electorals milionaris, el cap de la policia estatal no trigaria gens per acusar als meus empleats de l'hotel de permetre que es venguin drogues als clients. Els vaig dir que endavant, que si trobaven delictes al meu hotel els arrestessin, comptaven amb el meu suport. La meva honestedat no va servir per res, em va dir: potser a vostè l'acusem de ser líder narco a Cancún".

Un empresari de parcs de lleure em va dir que mentre els governadors tinguessin a les seves mans els recursos i a la butxaca als directors de mitjans locals no podrien fer res més que obrir un diari honest que digués el que en realitat succeeix.

"Ho entén **Lydia?**, la reputació es pot destruir de la nit al dia, per això els governadors o candidats fondegen diaris, per destruir al seu antull, per construir la seva imatge també al seu capritx".

I és clar que ho sabia!, he viscut de prop les maniobres polítiques que destrueixen diaris o ràdios, que deixen a les i els reporters al carrer i d'allí es decanten grups de periodistes *chayot eros* governamentals. És un problema de tot el país, el setge a la llibertat d'expressió és a tot arreu.

"Rebel·lió ciutadana i empresarial"

Escrit per Lydia Cacho.Cimac
dimecres, 15 d'abril de 2015 19:53

En tots els estats hi ha històries similars, per això és tan important la valentia de persones lliures com el ciutadà que es va atrevir a fer les fotografies de [Korenfeld](#), titular de la Conagua, pujant a un helicòpter oficial per apressar la seva arribada al vol que el portaria a ell i la seva família a esquiar al centre de vacances de luxe a Vail, Colorado.

Per la meua banda i en diferents estats escolto el cansament, la desesperació i l'angoixa d'empresàries i empresaris, o joves amb voluntat d'emprenedoria, que es resisteixen a sotmetre's a la corrupció.

Deu anys després segueixo preguntant el mateix: per què no s'uneixen en bloc i exhibeixen als senyors feudals que governen els estats? Sempre n'hi ha un que acaba fent-se enrere, em diu un vinater de Baixa Califòrnia, o *compadrito* del Govern que rebenta els grups, em diu un restaurador de Quintana Roo.

Jo segueixo sense comprendre-ho, encara que vint de cent hotelers s'agenollin, per exemple, davant la lapidària corrupció oficial a Quintana Roo, encara en resta el vuitanta per cent que poden aliar-se a una societat civil assedegada de rendició de comptes, d'una democràcia participativa. Una i altra vegada he testificat com empresaris sòlids i segurs de si mateixos acaben sotmetent-se al poder, humiliats, deixats en ridícul després d'haver fet pública alguna queixa vàlida que abonaria a la legalitat. Generalitzar és sempre equivocar-se, diu la dita; no totes les empreses són producte de l'abús i la corrupció, hi ha milers de negocis legítims i útils que estableixen les economies locals.

Certament no és notícia que els funcionaris públics utilitzin aeronaus de l'Estat per a fins personals, la novetat és que un empresari, veí d'una zona d'alt poder adquisitiu s'hagi atrevit a pujar al seu Facebook aquesta evidència innegable.

Aquest exemple posa sobre la taula la gran transcendència que [Mexileaks](#) hagi arribat al nostre país. No solament la societat civil pels drets humanistes pot denunciar, també aquests centenars, milers d'empresàries, empresaris, farts de l'extorsió, cansats de l'amenaça del desprestigi per part de la premsa groga. Podran aportar la seva informació, que la tenen, arreu.

Ja li tocarà al grup de periodistes professionals anar al fons de l'assumpte i desemascarar el que ja sabem a comptagotes: els que estan frenant l'economia del país no són les i els

"Rebel·lió ciutadana i empresarial"

Escrit per Lydia Cacho.Cimac
dimecres, 15 d'abril de 2015 19:53

---

empresaris en la seva majoria, són els que fan de la seva vida i el seu negoci un infern de supervivència: els governants.